СЕЛСКОСТОПАНСКА АКАДЕМИЯ
AGRICULTURAL ACADEMY

гр. София 1373, ул. Суходолска № 30, тел.: +359 2 812 75 05; факс: +359 2 812 75 15;
Sofia 1373, 30 Suhodolska Str.; tel.: +359 2 812 75 05; fax: +359 2 812 75 15;
e-mail:ssa@agriacad.bg; http://agriacad.bg/

УТВЪРЖДАВАМ:
ПРОФ. ДН ИНЖ. МАРТИН БАНОВ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ССА

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧЕНИТЕ ОТ СЕЛСКОСТОПАНСКА АКАДЕМИЯ

София, 11 август 2022 г.

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс съдържа етичните принципи и критерии, залегнали в основата на професионалното поведение на учените от Селскостопанска академия (ССА). Кодексът включва система от критерии по проблеми, които възникват ежедневно в работата в научната общност. Той има отворен характер и подлежи на обогатяване с нови морални принципи и норми на поведение.

Основният принцип е спазването на законодателство в Република България, на признатите етични практики, етични принципи, етични норми на поведение, утвърдени от различните национални, отраслови и/или институционални етични кодекси.

Прояви, които не са свързани с професионалната дейност на учените не са предмет на етичния кодекс.

1. ЦЕЛ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

1.1. Да гарантира добрите взаимоотношения между учените и между учените и работодателите и да допринася за успех при създаването, трансфера и разпространението на знанията, в технологичното развитие, както и за кариерното развитие и израстване на учените.

1.2. Да приканва учените и работодателите към отговорност в работата и към взаимно професионално признание на работното място.

1.3. Да напомня на учените от ССА да поемат своята отговорност и да се ръководят в дейността си от залегналите в Кодекса принципи и норми на поведение.

1.4. Да регулира отношенията между учените от ССА, както и между тях и други научни и обществени институции.

2. ЕТИЧНИ ПРИНЦИПИ И НОРМИ НА ПОВЕДЕНИЕ

2.1. Учените от ССА следва да работят за издигане престижа на българската аграрна наука и да създават достоверни научни разработки, постигнати чрез контролирани изследователски анализи.

2.2. Индивидуалната отговорност на всеки учен е да се стреми към най-високи норми на поведение в научноизследователската дейност и в отношенията си с възложителите.

2.3. Всеки учен, в зависимост от личните си ценности, професионална квалификация и опит е призван да допълва развитите в Кодекса принципи и норми на морално поведение.

2.4. Посочените принципи са - предписания и ориентир за учените в тяхната професионална дейност.

2.5. Учените трябва да гарантират, че тяхната изследователска дейност е полезна за обществото и не повтаря извършени преди тях и на друго място изследвания.

2.6. Учените не трябва да изискват от своите сътрудници и подчинени да действат в нарушение на принципите на научната етика.

3. ПРОФЕСИОНАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ

3.1. Учените трябва да се стремят да извършват научната си дейност на високо ниво на професионална компетентност, в съответствие с международно сравними професионални стандарти.

3.2. Да приемат изпълнението само на такива задачи от научно-изследователските проекти, за които имат необходимата квалификация и доказан професионален опит.

3.3. Да поддържат и повишават нивото на уменията си и професионалната си квалификация.

3.4. Да използват пълноценно наличните научни, професионални, технически и административни ресурси, от които зависи качественото изпълнение на задачите им.

3.5. Да установяват контакти с учени и от други области, които ще допринесат за разширяване и обогатяване на научния им мироглед.

4. ПРОФЕСИОНАЛНА И НАУЧНА ОТГОВОРНОСТ

4.1. Учените от ССА поемат отговорност за работата си и се отнасят с почтеност и уважение към работата на колегите си.

4.2. Учените допринасят за обществения престиж на професията и са отговорни за предотвратяване на действия и поведение, накърняващи този престиж.

4.3. С изследователската си дейност, учените обогатяват аграрната наука и съдействат за усъвършенстване на взаимоотношенията в научните колективи.

4.4. Учените следва да познават стратегическите цели, от които се ръководи тяхната изследователска среда, както и механизмите за финансиране.

4.5. Учените са отговорни пред работодателите си и към цялото общество. При финансиране от публични фондове носят отговорност за ефективното използване на парите на данъкоплатците.

4.6. Учените от ССА полагат грижи за професионалното израстване на

докторантите и младите учени. В качеството си на научни ръководители и консултанти учените трябва да се стараят да обучават и направляват докторантите и младите учени по начини, които стимулират в най-голяма степен тяхното научно развитие.

4.7. При провеждане на своите изследвания, учените от ССА са длъжни да проявяват хуманно отношение към животните, използвани в експериментална работа.

4.8. При провеждане на своите изследвания, учените от ССА следва да опазват околната среда от замърсяване, както и да се грижат за опазване на естествените популации от растения и животни.

4.9. Учените в ССА се грижат за предоставената им за работа научна инфраструктура (помещения, оборудване, колекции от генетични ресурси, музейни експонати и др.), собственост на работодателя, като се стремят да я опазват, поддържат и надграждат.

5. ПОЧТЕНОСТ

5.1. В професионалната си дейност учените се отнасят честно, справедливо и с уважение към своите колеги, като не поставят под заплаха собствените си професионални интереси и тези на другите.

5.2. Учените, участващи в научни колективи за разработването на изследователски проекти, спазват задълженията си по приетия дял на участие в разработката.

5.3. Учените не трябва да плагиатстват разработки на български и чуждестранни изследователи. Те спазват принципа на интелектуалната собственост и съвместната собственост върху данните, в случай, че изследването е извършено в сътрудничество с един или няколко научни ръководители и/или изследователи.

5.4. Учените, автори на рецензии носят професионална и морална отговорност при изготвянето им. Не се допуска конфликт на интереси между рецензенти и автори/авторски колективи. Рецензиите трябва да бъдат обективни, да не злепоставят авторите или научните колективи, да не допускат изразяване на предубеждения или личностни настроения.

5.5. Учените подкрепят новите и авангардни научни търсения и спомагат за включване на иновации.

5.6. Проявите на недоброжелателност и корупция са несъвместими с моралната етика на изследователите.

6. НЕДИСКРИМИНАЦИЯ

6.1. Учените не трябва да бъдат дискриминирани по пол, възраст, етнически или социален произход, религиозни убеждения, политически възгледи, сексуална ориентация, обществен, социален и здравен статус.

6.2. Работодателите трябва да се стремят към равенство на половете в науката, чрез предоставяне на еднакви възможности, както при наемане, така и при следващите нива в научната кариера, без да пренебрегват критериите за качество и компетентност.

7. АГРАРНАТА НАУКА КАТО НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ПРАКТИКА

7.1. Сътрудничеството, взаимният обмен и работата в екип са наложителни в научноизследователската дейност на учените от ССА.

7.2. Учените работят съзнателно за поддържане и издигане на авторитета на аграрната наука, и не бива да се въздържат от аргументирана критика към научни постановки, методи и резултати.

7.3. В научноизследователската си дейност и практика учените следват принципите на отвореност, критичност и респект по отношение на научните перспективи. Учените се стремят към дух на приемственост и подпомагане на младото поколение учени.

7.4. Данните от научните разработки са интелектуална собственост на научната организация и изследователите, на които по принцип принадлежи авторското право. При внедряването на научните разработки в практиката трябва да се търси съдействието на авторите.

7.5. Веднъж публикувани, научноизследователските резултати стават общо достояние на научната общност. Те подлежат на обективни критични рецензии и дискусии, в които следва да участват и самите автори. Данните, методите за анализ и събиране на материали, справки и др. следва да са достъпни за вътрешна и външна проверка, когато е необходимо и при поискване от компетентните органи.

7.6. Учените от ССА се стремят към популяризиране и разпространение на научните си разработки и открития, освен ако това не противоречи на договорености, свързани с права върху интелектуалната собственост.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Настоящият Етичен кодекс е приет с решение на Управителния съвет Протокол № РД-10/11.08.2022 г. и влиза в сила от датата на утвърждаването му от председателя на ССА.

§ 2. Промени и допълнения в текстовете на Етичния кодекс се правят с писмени предложения до председателя на Комисията по научна етика и се одобряват по реда на § 1.